

10. LECKE: JÉZUS MEGKERESZTELKEDÉSE

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS:

(*Felhasznált irodalom:* Ravasz László: Kis dogmatika, Budapest 1990; Dr Török István: Dogmatika, Amsterdam, 1985; Leonart Goppelt: Az Újszövetség teológiája, Budapest 1992; Eduard Schweizer: Das Evangelium nach Markus, Göttingen, 1989)

Kereszttség gyakorlata Jézus korában:

Jézus tanítványainak kereszttségi gyakorlata formailag a Jézust követők közösségéhez és hitvallásukhoz való csatlakozást jelentette. Értelmét tekintve a bemerítés maga szimbolikus cselekmény volt. Az alámerülés az addigi tévelygéssel való szakítást jelentette, a korábbi életmód megbánását, az ítélet felvállalását, az ömber halálra adását. A vízből való kiemelkedés pedig a bűnbocsánatot, az új életre kelést, a fiúvá fogadást jelentette (Róm 6), a Krisztushoz tartozók közösségéhez való tartozást.

„*Bár maga Jézus nem keresztelt, hanem a tanítványai.*” (Jn 4,2)

Jézus megkeresztelkedése:

Jézus megkeresztelkedése áldozati halálára előre mutató jel volt, amit megerősített Isten Szentlelkének a kijelentése is, amikor az égből szólalt meg: „*Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm.*” (Mt 3,16) Ez a mondat teszi mindenki számára érthetővé, hogy Jézust, és cselekedeteit, szavait és tetteit milyen dimenzióban kell értelmezni. Ő Istennek az az egyetlen Fia, akiben maga Isten cselekszik, akiben maga Isten jött el a földre. Isten hosszú hallgatási idő után ismét megszólal a mennyből.

A mennyből megszólaló mondat olyan, mint egy prófétai elhívás, mint a végidők Úr Szolgájának az elhívása. „*Ez az én szolgám, akit támogatok, az én választottam, akiben gyönyörködöm. Lelkimmel ajándékoztam meg, törvényt hirdet a népeknek.*” (Ézs 42,1)

Jézusnak nem volt szüksége arra, hogy megkeresztelkedjen, mivel ő büntelen volt. Az Ő megkeresztelkedésének ezért más a jelentése és jelentősége, mint bárki másénak. Egyrészt Jézus a megkeresztelkedésével kifejezte, hogy Keresztelő János személye, tanítása mellé áll. Keresztelő János vonakodott Jézust is megkeresztelni: „*János azonban megpróbálta visszatartani őt, és ezt mondta: "Nekem volna szükségem arra, hogy megkeresztelj, és te jössz hozzám?"*” (Mt 3,14).

Másrészt (ez a lényeges) Jézus ezzel a tétével kifejezi, hogy beállt a megtérésre hívottak közé, kifejezi, hogy ő is azt az életet fogja isteni mivoltában a földön élni, amit minden más. Ahogyan magára vette az emberi természetet, úgy veszi magára mindazt, ami ezzel a sorssal együtt jár. Büntelenként a bűn következményét is felvállalja. A megváltást úgy viszi véghez, hogy az emberek élete lesz az élete, és az emberiség sorsa lesz az ő sorsa is.

Kereszttség:

Jézus előtt már gyakorolták a kereszttséget, de értelmet Jézusban nyert. Az üdvtörténet során Isten az Ő igéjét folyamatosan jelekkel és cselekményekkel szemléltette, erősítette meg és pecsételte meg. A kereszttség az Újszövetség első sákramentuma. Ószövetségi előképe a körülmetélkedés. A kereszttség egyszeri, megismételhetetlen. A kereszttség a kegyelmi szövetségbe való felvételt jelenti és ezt a felvételt pecsételi meg. A bűnbocsánatot és az újjászületést nem a kereszttség adja. A keresztelés előfeltétele a szülők és keresztszülők odaszánása és hitvallástétele.

A keresztség mai református gyakorlata szerint a keresztség egyszeri esemény. Csak vízzel való meghintés történik, nem pedig teljes alámerülés a felemelkedés a vízből.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Általános tapasztalat, hogy a hittanóra járó gyermekek egy része nincs megkeresztelve, illetve nincs gyülekezeti tapasztalata. A rendszeres hittanra járók esetében a korábbi évfolyamokon már volt szó a keresztségről, esetleg volt arra is lehetőségük, hogy lássanak egy keresztelést. Ennél a témánál azonban számolni kell olyan új hittanosokkal is, akik esetleg a keresztelőről csak kevés (vagy semmi) információval rendelkeznek.

Az ötödikes gyerekeknél erősen jelen van a valahová való tartozás fontossága. A keresztelésnél rámutathatunk arra, hogy a megkeresztelt gyermek Isten családjába, és a gyülekezet közösségébe tartozik. Ha meg van keresztelve, akkor érdemes a keresztelési „élményeket” ezen az órán is felidézni, családi fényképek segítségével például. Fontos azonban, hogy az élményeken túl a keresztelés lényegéről is legyen szó. Segítjük az órán annak a megértését és a gyermekek általi kimondását, hogy miért jó, ha valaki meg van keresztelve.

Sok esetben félreértések, babonák is kapcsolódnak a keresztséghez. Ez a téma lehetőséget ad akár azok finom és odafigyelő „helyretételére” is. (Pl. csak az jut a mennyországba, aki meg van keresztelve, stb.)

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none">• Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, énektanulásban, közös éneklésben, imádkozásban.• Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:<ul style="list-style-type: none">○ Tudja segítséggel elmondani Jézus megkeresztelkedésének történetét a tankönyvi szöveg alapján.○ Segítséggel tudjon pár gondolatot arról megfogalmazni, hogy mit jelent a keresztség és a keresztelés.	<ul style="list-style-type: none">• Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, énektanulásban, közös éneklésben, imádkozásban.• Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:• Tudja önállóan elmondani Jézus megkeresztelkedésének történetét a tankönyvi szöveg alapján.<ul style="list-style-type: none">○ Tudja önállóan értelmezni a lecke Igéjét: Máté 3,17○ Tudja megfogalmazni, hogy számára mit jelent(het) az, hogy meg van keresztelve – ill. miért lehet fontos a keresztség.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: A keresztelő és Jézus megkeresztelkedésének a története

Kognitív cél: A keresztelő lényegének megismertetése Jézus megkeresztelkedés a történetén keresztül.

Affektív cél: A kereszteléshez kapcsolódó pozitív érzések megerősítése.

Pragmatikus cél: Beszélgetés a keresztelésről. Bátorítás a keresztségre, ha még nincs megkeresztelve.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
<p>Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása</p> <p>A 4 variáció közül érdemes egyet kiválasztani!</p>	<p>1. Beszélgetés: A víz nélkülözhetetlen az élethez. Beszélgessenek a víz fontosságáról az előző lecke tankönyvi képei alapján.</p> <ul style="list-style-type: none">• Miért lesz valami pusztává?• Lehet-e a pusztából szép zöld táj? Hogyan?• Mennyi vízre van szüksége egyes állatoknak? <p>Érdekes lehet, ha megmutatunk a gyerekeknek egy vízcseppből ivó hangya fényképét. A bevitt keresztelési edényekkel már össze is köthetjük az általános témát az órán témájával.</p> <p>2. PowerPoint bemutatót is vetíthet a hittanoktató a vízről, különböző halmazállapotairól, áldásáról, veszélyeiről, a jégvirágtól kezdve az árvízíg Beszélgessünk a gyerekek saját tapasztalatairól is.</p> <p>3. Beszélgetés a keresztségről, keresztlőről A házi feladat megbeszélése a felhozott tárgyak alapján.(Hozzanak saját keresztelésükkel kapcsolatos történetet, fotót, keresztelési emléklapot stb.)</p> <p>4. Kép: Egy magzat méhen belüli fotója. Beszélgetés a fejlődéséről. Hozzá: Zsoltárok 139,1–18</p> <p>URam, te megvizsgálász, és ismersz engem. Tudod, ha leülök vagy ha felállok, messziről is észreveszed szándékomat. Szemmel tartod járásomat és pihenésemet, gondod van minden utamra. Még nyelven sincs a szó, te már pontosan tudod, URam. Minden oldalról körülfogtál, kezedet rajtam tartod. Csodálatos nekem ez a tudás, igen magas, nem tudom felfogni. Hova menjek lelked elöl? Orcád elöl hova fussak? Ha a mennybe szállnék, ott vagy, ha a holtak hazájában feküdnék le, te ott is ott vagy. Ha a hajnal szárnyaira kelnék, és a tenger túlsó végén laknék, kezed ott is elérne, jobbod megragadna engem. Ha azt gondolnám, hogy elnyel a sötétség, és éjszakává lesz</p>	<p>Közös beszélgetés vagy csoportmunka</p> <p>Tankönyv képei A keresztség fogalmának előkészítése.</p> <p>Isten magához vonz, szeretetével körül vesz. Azért mert eredendően hozzá tartozunk. Ennek a megelőző szeretetnek és közösségnek a jele a keresztség.</p>

	<p>körülöttem a világosság: a sötétség nem lenne elég sötét neked, az éjszaka világos lenne, mint a nappal, a sötétség pedig olyan, mint a világosság. Te alkottad veséimet, te formáltál anyám méhében. Magasztallak téged, mert félelmes és csodálatos vagy; csodálatosak alkotásaid, és lellem jól tudja ezt. Csontjaim nem voltak rejtve előttem, amikor titkon formálódtam, mintha a föld mélyén képződtem volna.</p> <p>Alaktalan testemet már látták szemeid; könyvedben minden meg volt írva, a napok is, amelyeket nekem szántál, bár még egy sem volt meg belőlük. Mily drágák nekem szándékaid, Istenem, mily hatalmas azoknak száma! Számolgom, de több a homokszemeknél, s a végén is csak nálad vagyok.</p>	
Feldolgozási javaslat	<p>Beszélgetés: Legfontosabb (szorosabb) kapcsolataid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miért nem akarta János Jézust megkeresztelni? • Mi jelezte a történetben, hogy Jézus Istenhez tartozik? (mennyei hang, galamb) • Miért akart Jézus megkeresztelkedni? • Mi jelezte, hogy Jézus mindannyiunkhoz tartozik? (hogy megkeresztelkedett) <p>Kapcsolódó feladat: Munkafüzet 1-3. feladat</p> <p>2. Aranymondás: „<i>És íme, hang hallatszott a mennyből: Ez az én szeretett fiam, akiben gyönyörködöm.</i>” (Mt 3,17)</p> <p>Énekjavaslat: Jöjj, mondjunk hálaszót!</p>	<p>Tegyük világossá, hogy a keresztség közösséget teremt. A gyermek a református egyház tagja lett.</p> <p>Munkafüzet</p>
Munkáltatás	<p>Játék: Kihez tartozol? Minden csoportképző játék megfelel.</p> <p>(Keresd a párod-típus)</p> <p>a. Az osztály tetszés szerint párokba rendeződik. A párok megegyeznek egy állathangban; ez lesz a hívójel. A terem két végébe áll az osztály, szemben egymással a párok. Egyik oldal(ők a keresők) csukott szemmel, csak a párja állathangja alapján igyekszik megtalálni őt. Természetesen szembecsukás után a hívók oldala átrendeződik, hogy tényleg csak a hang alapján tájékozódjon a párjuk. Sikeres találkozás után, szerepet cserélnek a párok. (mindezt lehet nemcsak párban, hanem csoportban is játszani)</p>	<p>Tankönyv Drámajáték</p>

	<p>b. Négy nagyon hasonló családnév kerül egyenlő számban kis cetlikre. Mindenki húz egyet, (NEM NÉZHETI MEG A LAPOT! CSAK HA A CSALÁDFŐ KIÁLTANI KEZDI A NEVET!) majd a csoport kijelöli a családfőt. Ő fogja hívni a családját. A családfők a négy sarokba állva egyszerre kiáltják a nevet. Az a csapat győz, amelyik leghamarabb összeáll. pl: (Szemerei, Szeremlei, Szemerentei, Szebertei)</p> <p>Munkafüzet feladatai</p>	Munkafüzet
Házi feladat	<p>1. Családfakészítés:</p> <p>a. Saját család b. Egyházi családfa. A törzs Krisztus...</p> <p>2. Összetartozunk: osztálycímer tervezése</p> <p>Készítsenek egy nagy címert, ez lehet a Magyar Református Egyház címere is, ehhez kapcsolva, hozzá függesztve, mindenki készítse el a maga kis címerét.</p>	

TOVÁBBI ÖTLETEK

Filmek:

<https://www.youtube.com/watch?v=9nr4szafens>

<https://www.youtube.com/watch?v=Iik6Na4gLTE>

KÉPELEMZÉSI ÉS SZÖVEGELEMZÉSI MÓDSZERTANI SEGÉDLET

Tankönyv: 48-49. oldal

A képen látható:

Illusztráció: csecsemő rajza

Illusztráció: keresztelői emléklap rajza

Illusztráció: Négy eseménykép, különböző keresztelőkről

Illusztráció: a tákosi református templom egyik padjának (galambmotívumának) rajza.

A szöveg: Kinek kellene keresztelni?

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

1. Képolvasási javaslat:

A szövegekhez kapcsolódó illusztrációk megfigyelése, a tanulói benyomások meghallgatása, arra tanári reagálás.

2. Szövegelemzés:

- Miért a Jordán vizével keresztelt Keresztelő János?
- Mi történt azokkal, akiket megkeresztelt?
- Miért kereste fel Jézus Keresztelő Jánost?
- Mit mondott János válaszul Jézus kérésére?
- Mi történt, mikor Jézus megkeresztelkedett?
- A te keresztelőd hogyan történt? Mit hallottál róla?
- Szeretnél megkeresztelkedni, ha még nem történt meg? Kérdezd meg a hitoktatódat, ő tájékoztat, hogyan történhet meg ez!

BESZÉLGETÉSPONTOK AZ ARANYMONDÁSHOZ:

„És íme, hang hallatszott a mennyből: „Ez az én szeretett fiam, akiben gyönyörködöm.”

- Ki szólalt meg?
- Mit mondott Isten?
- Miért gyönyörködött Jézusban?
- Benned is gyönyörködnek a szüleid? Miért?

EGYÉB ÖTLETEK

1. Szoborcsoport: Alkossunk magunkból egy szoborcsoportot, amivel megjelenítjük a keresztelés csúcspontját. Olvassuk el előtte a történetet, a könyvből mindenképp, de érettebb csoport esetén a Bibliát is használhatjuk. Legyen mindenkinek valami szerepe, mindenki jelenítsen meg valamit! A hitoktató próbáljon a háttérben maradni, ne ő rendezze el a gyerekeket, hagyja őket kibontakozni, akkor is, ha lassabban megy nekik, nehezen indul be vagy ő jobbat tudna. Ha kész a kompozíció, mindenkit járjunk végig, kérdezzük meg, ki ő, mi ő (pl. lehet, hogy valaki Isten hangját ábrázolja majd), mit csinál, mit érez.

2. Szituációs játék: Jelenítsük meg egy református keresztelést. (NEM ÚJRAKERESZTELÜNK!)

Kijelölve a szereplőket az agenda alapján megjeleníthetjük a keresztelést.

A játék után beszélhetünk arról, hogy a kereszteléssel egy közösség tagjai leszünk. Ez a közösség az egyház, ahol mindenki megkeresheti a maga helyét.

A TÉMÁHOZ FELHASZNÁLHATÓ ÉNEKEK:

Református énekeskönyv: 134. zsolt. Úrnak szolgái... (+BS)

Református énekeskönyv: 127. zsolt. 3-4. verse: Akinek gyermeki vannak (dall. RÉ 117. zsolt. Az Urat minden...)

Református énekeskönyv: 264. dics. 1.4-5. verse: Áldjad én (+BS, HK)

Református énekeskönyv: 296. dics.1. 6. verse: Szép tündöklő hajnalcsillag

Református énekeskönyv: 431. dics. Úr Isten, kérünk tégedet (dall. RÉ 68. zsolt. Hogyha felindul az Isten)